

DYREKTYWY

DYREKTYWA RADY 2009/162/UE

z dnia 22 grudnia 2009 r.

zmieniająca niektóre przepisy dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą prawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽³⁾ powinna zostać zmieniona w celu wprowadzenia pewnych, głównie technicznych, zmian.

(2) W odniesieniu do przepisów dotyczących importu i miejsca opodatkowania dostaw gazu i energii elektrycznej z brzmienia tekstu dyrektywy 2006/112/WE wynika, że procedura szczególna ustanowiona dyrektywą Rady 2003/92/WE z dnia 7 października 2003 r. zmieniającą dyrektywę 77/388/EWG w odniesieniu do zasad dotyczących miejsca dostawy gazu i energii elektrycznej ⁽⁴⁾ nie ma zastosowania do importu i dostaw gazu za pośrednictwem gazociągów, które nie stanowią części systemu dystrybucji, a w szczególności nie ma zastosowania do gazociągów systemu przesyłowego, za których pośrednictwem dokonuje się jednak licznych

transakcji transgranicznych. Tymczasem celem dyrektywy 2003/92/WE było stosowanie procedury szczególnej także do takich transakcji transgranicznych. Aby cel i brzmienie tekstu były zgodne, należy zatem doprecyzować, że procedura szczególna ma zastosowanie do importu i dostaw gazu w jakimkolwiek systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub poprzez jakąkolwiek sieć połączoną z takim systemem.

(3) Gaz importowany za pośrednictwem statków ma właściwości identyczne jak gaz importowany za pośrednictwem gazociągów i po regazyfikacji jest przeznaczony do transportu za pośrednictwem gazociągów. Aby zachować neutralność, zwolnienie powinno mieć zatem zastosowanie do importu dokonywanego za pośrednictwem statków, jeżeli gaz zostaje wprowadzony do systemu gazowego lub jakiejkolwiek sieci gazociągów kopalnianych.

(4) Działają już pierwsze transgraniczne sieci dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej. Kwestie związane z dostawą i importem energii cieplnej lub chłodniczej są takie same jak kwestie związane z dostawą i importem gazu lub energii elektrycznej. W odniesieniu do gazu ziemnego i energii elektrycznej obecne przepisy stanowią, że VAT jest pobierany w miejscu ich rzeczywistej konsumpcji przez nabywcę; przepisy te zapobiegają zatem wszelkim zakłóceniom konkurencji między państwami członkowskimi. W odniesieniu do energii cieplnej i chłodniczej należy zatem zastosować tę samą procedurę, którą stosuje się do gazu ziemnego i energii elektrycznej.

(5) W odniesieniu do miejsca poboru VAT od świadczenia usług, z brzmienia tekstu dyrektywy 2006/112/WE wynika, że procedura szczególna ustanowiona na mocy dyrektywy 2003/92/WE ma zastosowanie wyłącznie do zapewnienia dostępu do systemów dystrybucji gazu ziemnego i energii elektrycznej, a tym samym wyłącza świadczenie usług o takim samym charakterze dotyczących systemu przesyłowego, czy nawet sieci gazociągów kopalnianych. Tymczasem celem dyrektywy 2003/92/WE było stosowanie procedury szczególnej także do takiego świadczenia usług. Aby cel i brzmienie tekstu były zgodne, należy zatem doprecyzować, że procedura szczególna ma zastosowanie do każdego świadczenia usług związanego z zapewnieniem dostępu do wszystkich systemów lub sieci gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz sieci dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej.

⁽¹⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2009 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 204 z 9.8.2008, s. 119.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 260 z 11.10.2003, s. 8.

- (6) Doświadczenia zebrane podczas niedawnego wdrażania obecnie obowiązującej procedury, zgodnie z którą Komisja jest zobowiązana wypowiedzieć się na temat istnienia ryzyka zakłócenia konkurencji związanego ze stosowaniem stawki obniżonej VAT w odniesieniu do gazu ziemnego, energii elektrycznej i energii cieplnej, wykazały, że procedura ta jest zbędna. Przepisy dotyczące ustalenia miejsca opodatkowania zapewniają pobieranie VAT w miejscu, w którym gaz ziemny, energia elektryczna, energia cieplna i chłodnicza są rzeczywiście konsumowane przez nabywcę; przepisy te zapobiegają zatem wszelkim zakłóceniom konkurencji między państwami członkowskimi. Wciąż jest jednak istotne, aby Komisja i inne państwa członkowskie były odpowiednio informowane o każdym przypadku wprowadzenia stawki obniżonej przez dane państwo członkowskie w tym tak newralgicznym sektorze. Dlatego też konieczna jest procedura uprzedniej konsultacji z Komitetem ds. VAT.
- (7) Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, stanowiący podstawę prawną zwolnienia, przez umorzenie lub zwrot podatków pośrednich, z którego mogą korzystać Wspólnoty oraz pewne agencje i inne organy wspólnotowe w przypadku niektórych zakupów dokonanych do celów służbowych, jest szczególnie i należy go odróżnić od podstawy prawnej zwolnienia z VAT w odniesieniu do niektórych transakcji, z którego ogólnie korzystają organizacje międzynarodowe. Dyrektywa 2006/112/WE powinna zatem mieć bardziej precyzyjne brzmienie i zawierać jednoznaczne zwolnienie, z którego można korzystać w formie zwrotu podatku, co pozwoliłoby uniknąć pewnych trudności przy stosowaniu tego zwolnienia do organów ustanowionych przez Wspólnoty, w szczególności niektórych wspólnych przedsiębiorstw ustanowionych zgodnie z art. 187 Traktatu.
- (8) W kontekście przystąpienia do UE Bułgaria i Rumunia zostały upoważnione do przyznania zwolnienia małym przedsiębiorstwom i utrzymania zwolnienia w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób. Dla jasności i spójności zwolnienia te powinny zostać włączone do dyrektywy 2006/112/WE.
- (9) W odniesieniu do prawa do odliczenia, podstawowa zasada stanowi, że prawo to powstaje tylko w przypadku, gdy towary i usługi są wykorzystywane przez podatnika do celów jego działalności zawodowej.
- (10) Zasadę tę należy doprecyzować i wzmocnić w odniesieniu do dostawy nieruchomości i związanych z tym wydatków, tak aby zapewnić identyczne traktowanie podatników zawsze, gdy nieruchomości, które wykorzystują oni do celów działalności zawodowej, nie są wykorzystywane wyłącznie do celów związanych z tą działalnością.
- (11) Chociaż nieruchomości i związane z nimi wydatki stanowią najistotniejsze przypadki, w których doprecyzowanie i wzmocnienie przedmiotowej zasady jest właściwe, z uwagi na wartość i czas gospodarczego wykorzystania takiego majątku oraz fakt, że wykorzystanie tego typu majątku do różnych celów jest szeroko rozpowszechnione, kwestia ta pojawia się również – choć w mniejszym stopniu i w sposób mniej jednolity – w odniesieniu do majątku ruchomego o charakterze trwałym. Zgodnie z zasadą pomocniczości państwu członkowskim należy zatem, w stosownych przypadkach, umożliwić podjęcie takich samych środków w odniesieniu do takiego majątku ruchomego, który stanowi część majątku przedsiębiorstwa.
- (12) Z myślą o zapewnieniu sprawiedliwego systemu odliczeń dla podatników w kontekście nowych zasad należy przewidzieć system dostosowawczy zgodnie z innymi zasadami dotyczącymi dostosowania odliczeń; system ten uwzględnia zmiany w wykorzystaniu danego majątku do celów działalności zawodowej i do celów innych niż działalność zawodowa.
- (13) Dyrektywa 2006/112/WE powinna zostać zatem odpowiednio zmieniona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2006/112/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. »Wyroby podlegające akcyzie« oznaczają produkty energetyczne, alkohol i napoje alkoholowe oraz tytoń przetworzony, zgodnie z definicją zawartą w obowiązujących przepisach wspólnotowych, z wyjątkiem gazu dostarczanego w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem.”;

2) art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie mogą uznać działalność podmiotów prawa publicznego, zwolnioną na podstawie art. 132, 135, 136 i 371, art. 374–377, art. 378 ust. 2, art. 379 ust. 2 lub art. 380–390b, za działalność, którą podmioty te podejmują jako organy władzy publicznej.”;

3) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Energia elektryczna, gaz, energia cieplna lub chłodnicza i tym podobne są uważane za rzeczy.”;

4) art. 17 ust. 2 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) dostawy gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem, dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej, na warunkach przewidzianych w art. 38 i 39;”;

5) tytuł V rozdział 1 sekcja 4 otrzymuje brzmienie:

„Sekcja 4

Dostawy gazu w systemie gazowym, dostawy energii elektrycznej oraz dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej

Artykuł 38

1. W przypadku dostawy do podatnika-pośrednika gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym ten podatnik-pośrednik ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, na rzecz którego dostarczane są towary lub, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu.

2. Do celów ust. 1 »podatnik-pośrednik« oznacza podatnika, którego główna działalność w odniesieniu do zakupu gazu, energii elektrycznej, energii cieplnej lub chłodniczej polega na odsprzedaży tych produktów i którego własna konsumpcja tych produktów jest nieznaczna.

Artykuł 39

W przypadku dostawy gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej, jeżeli taka dostawa nie jest objęta art. 38, za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym nabywca faktycznie wykorzystuje i konsumuje te towary.

W przypadku gdy całość lub część gazu, energii elektrycznej, energii cieplnej lub chłodniczej nie została faktycznie skonsumowana przez nabywcę, uznaje się, że towary nieskonsumowane zostały wykorzystane i skonsumowane w miejscu, w którym nabywca ma

siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, na rzecz którego dostarczane są towary. W przypadku gdy nabywca nie ma takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, uznaje się, że wykorzystał i skonsumował wyżej wymienione towary w stałym miejscu zamieszkania lub w zwykłym miejscu pobytu.”;

6) art. 59 lit. h), ustanowiony w dyrektywie 2008/8/WE z dnia 12 lutego 2008 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do miejsca świadczenia usług⁽¹⁾, otrzymuje brzmienie:

„h) zapewnienie dostępu do systemu gazowego znajdującego się na terytorium Wspólnoty lub do jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem, do systemu energii elektrycznej lub do sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej lub usługi transportu lub przesyłu poprzez te systemy lub sieci, a także świadczenie innych usług bezpośrednio z nimi związanych;”;

7) w art. 80 ust. 1 lit. b) odesłanie do „art. 380–390” zastępuje się odesłaniem do „art. 380–390b”;

8) art. 102 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 102

Po konsultacji z Komitetem ds. VAT każde państwo członkowskie może stosować stawkę obniżoną w odniesieniu do dostaw gazu ziemnego, energii elektrycznej lub dostaw energii cieplnej.”;

9) w art. 136 lit. a) odesłanie do „art. 380–390” zastępuje się odesłaniem do „art. 380–390b”;

10) w art. 143 wprowadza się następujące zmiany:

a) po lit. f) dodaje się literę w brzmieniu:

„fa) import towarów przez Wspólnotę Europejską, Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny lub przez organy utworzone przez Wspólnoty, do których ma zastosowanie Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, w granicach i na warunkach określonych w tym protokole i umowach dotyczących jego wykonania lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib, w szczególności w zakresie, w jakim nie prowadzi to do zakłócenia konkurencji;”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 11.

- b) lit. g) otrzymuje brzmienie:
- „g) import towarów przez organizacje międzynarodowe, inne niż organy, o których mowa w lit. fa), uznane za takie przez organy władzy publicznej przyjmującego państwa członkowskiego, lub przez członków tych organizacji, w granicach i na warunkach określonych w konwencjach międzynarodowych ustanawiających takie organizacje lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib;”;
- c) lit. l) otrzymuje brzmienie:
- „l) import gazu w systemie gazowym lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem lub wprowadzającego do systemu gazowego lub sieci gazociągów kopalnianych ze statków przewożących gaz, import energii elektrycznej lub energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej;”;
- 11) w art. 151 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
- a) po lit. a) dodaje się literę w brzmieniu:
- „aa) dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz Wspólnoty Europejskiej, Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub na rzecz organów utworzonych przez Wspólnoty, do których ma zastosowanie Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, w granicach i na warunkach określonych w tym protokole i umowach dotyczących jego wykonania lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib, w szczególności w zakresie, w jakim nie prowadzi to do zakłócenia konkurencji;”;
- b) lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz organizacji międzynarodowych, innych niż organy, o których mowa w lit. aa), uznanych za takie przez organy władzy publicznej przyjmującego państwa członkowskiego, oraz na rzecz członków tych organizacji, w granicach i na warunkach ustalonych w konwencjach międzynarodowych ustanawiających takie organizacje lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib;”;
- 12) w tytule X rozdział 1 dodaje się artykuł w brzmieniu:
- „Artykuł 168a
1. W przypadku nieruchomości stanowiącej część majątku przedsiębiorstwa danego podatnika i wykorzystywanej zarówno do celów prowadzonej przez tego podatnika działalności, jak i do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników, lub bardziej ogólnie, do celów innych niż prowadzona przez podatnika działalność, VAT od wydatków związanych z taką nieruchomością podlega odliczeniu zgodnie z zasadami określonymi w art. 167, 168, 169 i 173 wyłącznie do wysokości udziału procentowego, w jakim dana nieruchomość została wykorzystana do celów działalności prowadzonej przez podatnika.
- W drodze odstępstwa od art. 26, zmiany w udziale procentowym wykorzystania nieruchomości, o której mowa w akapicie pierwszym, są uwzględniane zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 184–192 zgodnie z ich zastosowaniem w odnośnym państwie członkowskim.
2. Państwa członkowskie mogą również stosować ust. 1 w odniesieniu do VAT od wydatków związanych z innymi określonymi rzeczami stanowiącymi część majątku przedsiębiorstwa.”;
- 13) w art. 221 ust. 2 odesłanie do „art. 380–390” zastępuje się odesłaniem do „art. 380–390b”;
- 14) w art. 287 dodaje się punkty w brzmieniu:
- „17) Bułgaria: 25 600 EUR;
- 18) Rumunia: 35 000 EUR.”;
- 15) w tytule XIII rozdział 1 sekcja 2 dodaje się artykuły w brzmieniu:
- „Artykuł 390a
- Bułgaria może, zgodnie z warunkami obowiązującymi w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10), tak długo, jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 2006 r.
- Artykuł 390b
- Rumunia może, zgodnie z warunkami obowiązującymi w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10), tak długo, jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 2006 r.”;
1. W przypadku nieruchomości stanowiącej część majątku przedsiębiorstwa danego podatnika i

16) w art. 391 odesłanie do „art. 380–390” zastępuje się odesłaniem do „art. 380–390b”;

17) tytuł załącznika X otrzymuje brzmienie:

**„WYKAZ TRANSAKCJI OBJĘTYCH ODSZKADZANIAMI,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 370 I 371 ORAZ ART.
375–390b”.**

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2011 r. Niezwłocznie powiadają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 grudnia 2009 r.

W imieniu Rady
A. CARLGREN
Przewodniczący